

Hazugságok máglyája

Szöveg: Farkas Anita

Kondor Vilmos jött, látott és győzött. Legalábbis a krimikedvelők körében biztosan, akik 2008 óta türelmetlenül várják a rejtőzködő író újabb köteteit. Ekkor jelent meg a *Budapest noir* című regény, amellyel a szerző nem csupán az *Est* napilap Amerikából hazatelepülő, cinikus bűnügyi újságírója, Gordon Zsigmond alakját teremtette meg, hanem a magyar hardboiled-krimi alapjait is letette. A Dashiell Hammett és Raymond Chandler által világhírűvé tett műfaj legfőbb jellemzője, hogy a bűnt konokul üldöző főhős maga is belekérgesedik az erőszak szüntelen tombolásába, és miközben összehúzott szemmel szívja az állandó kelléknek számító cigarettáját, cinikusan nézi mások valós, de inkább vélt boldogságát.

A Gordon Zsigmond köré épülő Bűnös Budapest-ciklus – amelynek immáron a javított verziója is teljes a *budapesti kém* szeptember eleji újrakiadásával – háttérét az 1936 és 1956 közti magyar történelem és jó néhány, a valóságban is létezett helyszín és figura szolgáltatja. A sorozat óriási sikert aratott. A debütáló részből mozifilm is született, ám az – hiába a magyar viszonylatban nagy költségvetés és a remek színészi alakítások – csak halványan tudta visszaadni a sorozat, nem lehet másként fogalmazni, békebelien sötét világát. Ahogy Kondor

Kondor Vilmos (1954?) krimiíró, a Bűnös Budapest-ciklus és a Szent Korona-trilógia szerzője

Vilmos egyéb munkái, így a Szent Korona-trilógia, a novelláskötetek vagy a 2015-ben megjelent, *A bűntől keletre* című kortárs krimi sem tudták soha túlszárnyalni a Gordon-univerzumot. És nem véletlenül. A maguk nemében ugyanolyan gondosan összerakott, a hiteles miliőfestésre, a történelmi pontosságra és a dinamikus cselekményvezetésre is gondosan odafigyelő munkákból valahogy hiányzik az a fűszer, titkos összetevő, amelytől többet adnának egy egyébként vitathatatlanul nagyon kellemes vasárnap délutáni szórakozásnál.

Az idén megjelent *Örvényben* lehet a kivétel, amely bár szintén folytatás, önálló regényként is bátran olvasható. Főszereplője *A bűntől keletre* nyomozója, Ferenczy Tibor, aki ezúttal nem országos ügyekben nyomozva küzd az elkerülhetetlen életközépi válsággal, hanem a balatonfüredi kapitányságra számúzva folytat sokkal keményebb harcot saját múltjának egyszerre mindent felforgató szellemeivel. A párhuzamos idősíkokon játszódó történetben hol 1989-ben, hol 2020-ban járunk. Szerencsére Kondor nem követi el a hasonló szerkezetű műveknél oly gyakori hibát: az időben való ugrálás itt mindig logikus, és a lehető legjobban segíti az események kibontakozását – így az olvasói megértést a kirakódarabok összerakásának már-már gyermeki örömétől kísérve.

A könyv igazi gyöngyszemei természetesen a retró részek, annak a korszaknak a felvillantása, amelyre a mából a régóta vágyott rendszerváltozás és az oroszok kivonulása okán vegytiszta eufóriaként emlékszünk, a valóságban azonban egy jókora adag bizonytalanságérzet is kísérte az ismeretlen és kiszámíthatatlan jövő miatt. A szerző javára válik, hogy a maga valóságában idézi fel mindezt: miközben repesztenek a Trabantok és a Wartburgok, a hétköznapi emberek hétköznapi párbeszédei révén viszonylag pontos képet kapunk a közhangulatról. Ehhez járulnak a biztos kézzel, egy-két vonással nagyon jellemzően megjelenített mellékszereplők, akiknek – harminc évvel ezelőtti vagy mostani – gyarlóságai-ban, kisszerűségeiben bárki magára ismerhet.

És hiába a krimi címke, amelyben a múltat és a jelent brutális gyilkosságok kapcsolják össze, az *Örvényben* meglepő módon leginkább a szerelemről szól. Persze nem arról a romantikus, rózsaszín felhőn üldögélős fajtáról, hanem a hús-vér emberiről, amely „a hazugság és a hűtlenség máglyájaként” lángolva annyira fáj, hogy az már majdhogynem jó. ■

Kondor Vilmos: *Örvényben*. Libri Kiadó, 2021